

strona dla
nauczyciela

praca
w grupie

Radars, start!

- czyli radar Kompetencji Społecznych

Autorka: Ola Żabicka, trenerka umiejętności wychowawczych i ACT dla rodziców, autorka bloga o wychowywaniu www.olazabicka.pl/blog

Cel:

Każda lekcja czy projekt jest świetną okazją do rozwijania u dzieci kompetencji społecznych, takich jak czekanie na swoją kolej, słuchanie innych, zabieranie głosu (w ogóle aktywny udział), docenianie innych. Jak dowodzą badania naukowe, najlepszym sposobem na utrwalenie nowych umiejętności jest ich wzmocnienie pozytywne, a jednym z bardziej uniwersalnych wzmocnień jest pochwała. Radar Kompetencji Społecznych to ćwiczenie wykorzystujące ten mechanizm do wzmocnienia umiejętności uczniów, które przychodzą im jeszcze z trudem.

Wskazówki:

Gdy raz przeprowadzisz ćwiczenie klasą, to możecie się do niego odwoływać przez cały rok. Wystarczy, że rzucisz hasło „Radar, start!” i uczniowie będą już wiedzieć, że pora przypomnieć sobie o zasadach.

Ćwiczenie:

1. Razem z uczniami stwórzcie listę zachowań, które pomogą wszystkim w pracy. Nie za dużo, bo im ich mniej, tym łatwiej będzie je zapamiętać. Zachowania powinny być sformułowane w pozytywny sposób (np. Czekam na swoją kolej zamiast Nie wpycham się przed kolegów). Upewnij się, że uczniowie wiedzą, na czym polegają wypisane zachowania. W razie potrzeby omówcie przykłady.
2. Listę spiszcie – uczniowie mogą sami ją zaprojektować, by ładnie wyglądała – i powieście w klasie na widocznym miejscu.
3. Włącz Radar Kompetencji Społecznych i wypatruj pozytywnych zachowań u swoich uczniów. Kiedy je zauważysz, pochwal. Nazwij to zachowanie, aby uczeń wiedział czego dokładnie dotyczy pochwała i dodaj słowa wyrażające pozytywną emocję, np.: „Krzysiu, widzę, że poczekałeś, aż Ania skończy mówić, zanim wyraziłeś swoje zdanie. Brawo!”
4. Oprócz natychmiastowej pochwały, pod koniec lekcji przełącz uczniom pozytywne podsumowanie. Pochwal ich za to, co im się udało.

strona dla
nauczyciela

Pamiętaj, że każde dziecko ma inne predyspozycje i każdy zasługuje na indywidualne podejście. Liczy się pochwała za najmniejszy postęp! Dla jednego ucznia postępowaniem będzie wysiedzenie w ławce przez 10 minut, dla innego - zabranie głosu, dla jeszcze innego - podsumowanie pracy zespołu i przestawienie go na forum klasy.

Uważaj na łyżkę dziegciu w beczce miodu!

Czego unikać, aby wzmocnienie społeczne nie zamieniło się w krytykę, która ma charakter kary i może doprowadzić do zniechęcenia dziecka do dalszych starań:

- Porównań: „Większość dzieci umie wysiedzieć cicho przez 5 minut, co z tobą?”
- Sformułowań w stylu: „W końcu wiesz, jak się zachować”
- Zakończenia pochwały w stylu: „Nie mógłbyś tak zawsze się zachowywać?”
- Tzw. „konstruktywnej krytyki” - „Teraz jeszcze popracuj nad tym, żeby się tak nie wiercić w ławce i w ogóle będzie super”

Pamiętaj, aby chwalić **ZACHOWANIE**, a nie wrodzoną cechę charakteru ucznia. Nad tym pierwszym ma on kontrolę, nad drugim - nie. Dlatego wzmacniając dziecko skup się na opisanie tego, co zrobiło, a nie tego, jakie jest.

Dobrze: Gratuluję doskonałego projektu, włożyłaś dużo pracy w jego przygotowanie!

Źle: Gratuluję doskonałego projektu, jesteś bardzo zdolną uczennicą!